

به کارگیری لحن مناسب در کلام معلم

من تعیین می‌کنم چگونه معلمی هستم

معمولًاً معلم‌ها از طرف دانش‌آموزان

با صفتی خاص شناخته می‌شوند؛ مثلاً سخت‌گیر، آسان‌گیر، خنده‌رو، عصبانی، دوست‌داشتنی یا کسل‌کننده. فقط معلمان جدید از این قاعده معاف‌اند، چون آن‌ها هنوز به صفتی شناخته نشده‌اند. دانش‌آموزان کنجدکاوند از معلم تازه‌ی خود اطلاعاتی به دست بیاورند. بنابراین، با شروع سال تحصیلی، معلم جدیدشان را زیر نظر می‌گیرند و بعد از چند هفته که اطلاعات آن‌ها به جای مناسبی رسید، او را به صفتی نسبت می‌دهند.

فاویده‌های گفت‌و‌گو با دانش‌آموزان در مورد وضع قوانین کلاس

- فاویده‌ی قراردادهای رفتاری این است که به جای اینکه شما در اولین روز با مجموعه‌ای از قوانین از پیش تعیین شده وارد کلاس شوید، می‌توانید با دانش‌آموزان، در مورد اینکه چه قوانینی لازم دارید، هم‌فکری کنید. با این هم‌فکری، قوانین مشترک ساخته می‌شوند و دانش‌آموزانی که خارج از چارچوب این قوانین رفتار می‌کنند، ملزم به رعایت آن می‌شوند.

- قراردادهای رفتاری، علاوه بر اینکه به دانش‌آموزان می‌گویند قوانین کلاسی چیست، دو مزیت دارند: اول اینکه از همان لحظه‌ی اول کلاس احساس دانش‌آموزان را در پروسه‌ی یادگیری در گیر می‌کنند. حتی اگر مکالمه‌هایتان به قوانینی که مورد نظر آن‌هاست منجر نشود، حداقل دانش‌آموزان احساس می‌کنند به صدای آن‌ها گوش داده می‌شود. دومین مزیت این است که با صحبت کردن در مورد هر قانون، دانش‌آموزان متوجه می‌شوند چرا قوانین مهم و ضروری هستند و تمایل پیدا می‌کنند از شما پیروی کنند.

- قوانین باید واضح و قابل فهم باشند. گفت‌و‌گو کردن قوانین مورد بحث را شفاف و قابل فهم می‌کند. از طرف دیگر، دانش‌آموزان متوجه می‌شوند تفکر پشتوانه‌ی هر قانونی است که در مورد آن به توافق رسیده‌اند.

۲. دانش‌آموزان قوانین و سیاست‌های شما را محک می‌زنند

بعضی از دانش‌آموزان زیر بار قانون نمی‌روند. تعدادی از آن‌ها ممکن

شما هم به عنوان معلم از این قاعده مستثنان نیستید. پس باید کاری کنید که دانش‌آموزان شما را به صفت شایسته‌ای بشناسند. چون اگر به صفت نامناسبی شناخته شوید، به راحتی نمی‌توانید از چنگ آن راحت شوید. این شهرت می‌تواند برای شما نعمت یا بلاشند. اگر به شهرت خوبی مثل دوست‌داشتنی، متین و جذاب معروف شوید، قدم خیلی بزرگی برای موفقیت در سال اول تدریس برداشته‌اید، ولی اگر به صفت خوبی شناخته نشود، همیشه در فشار خواهید بود و کنترل شما بر کلاس سخت خواهد شد. برطرف کردن این شهرت هم وقت و هم انرژی زیادی از شما خواهد گرفت. اما خیلی نکران نباشد. چه باور کنید و چه باور نکنید، دانش‌آموزان به طور کلی تمایل دارند معلم جدیدشان را دوست داشته باشند و به او احترام بکذارند. پس، قبل از آغاز سال تحصیلی، به این موضوع خوب فکر کنید. در این مقاله به نکاتی اشاره می‌شود که دانستن آن‌ها برای معلمی با صفات شایسته بودن به شما کمک می‌کند.

۱. در مورد دستورالعمل‌ها گفت‌و‌گو کنید

برای بیشتر معلمان، مرور دستورالعمل‌های کلاسی در شروع سال تحصیلی، فعالیتی الزامی و کوتاه است که زیاد درباره‌ی آن فکر نمی‌کنند. به طور کلی، معلمان فقط جلوی کلاس می‌ایستند، قوانین را می‌خوانند و می‌گویند اگر سوالی هست بتگویید. سپس به فعالیت‌های دیگر می‌پردازند. اما برای معلمان جدید فرصت خوبی است که در مورد دستورالعمل‌ها، که به آن‌ها قراردادهای رفتاری می‌گوییم، با دانش‌آموزانشان گفت‌و‌گو کنند و به توافق برسند.

پیروی کردن رجوع می‌کنند. یکی از بهترین راه‌های برای اینکه موقعیت خود را به عنوان رهبر تثبیت کنید، این است که از همان ابتدای سال در پی اصلاح بذرفتاری باشید. چک کردن دانش‌آموزان به طور گاه به گاه این پیام را می‌رساند که شما مسئول هستید، اما چک کردن آنها به طور مداوم و ثابت این پیام را می‌دهد که شما بذرفتار و غیرمنطقی هستید. وقتی دانش‌آموزان را چک می‌کنید، سعی کنید به طور نامحسوس و غیربینی باشد. در اواقع، صلح قدرت بیشتری نسبت به فریاد زدن دارد، چون نشان می‌دهد لازم نیست برای کنترل اوضاع صدایتان را بالا ببرید.

۴. فاصله‌ی خود را با دانش‌آموزاتتان حفظ کنید

قدیمی‌ترهایی گفته‌ند معلمان نباید لبخند بزنند، مگر زمانی که بخواهند تشکر کنند. ظاهراً لبخند نزد دانش‌آموزان نشان می‌دهد کلاس جدی است و شما آموزگار هستید نه رفیق آن‌ها. اگرچه امروزه این توصیه در بیشتر موارد کاربردی نیست، اما درس مهمی که می‌توان از این رویکرد قدیمی گرفت، این است که بین خود و دانش‌آموزاتتان فاصله‌ای قائل باشید. این فاصله به آن‌ها یادآوری می‌کند شما هنوز معلم آن‌ها هستید، حتی اگر گاهی لبخند می‌زنید. رعایت فاصله بین معنا نیست که شما باید کناره‌گیر باشید یا با آن‌ها سرد برخورد کنید. این موضوع هیچ مغایرتی با اینکه گرم، متعهد و مراقب آن‌ها باشید ندارد. اینجا مواردی وجود دارند برای اینکه فاصله‌ی مناسب را با دانش‌آموزاتتان داشته باشید:

• لازم نیست همیشه آن‌ها را خوش حال کنید یا پاسخی به آن‌ها بدهید که می‌خواهند.
 • بیشتر از اینکه آن‌ها راجع به شما بدانند، شما راجع به آن‌ها بدانید.
 • به جز در موقعیت‌های خیلی نادر، سعی کنید بی‌طرف، آرام و صبور باشید؛ حتی اگر از درون عصبی و ناراحت هستید.

سخن آخر

به کارگیری لحن مناسب می‌تواند تفاوت‌های بزرگی ایجاد کند و شما را زبرخی مشکلات نجات دهد، اما اگر لحن شما در چند هفته‌ی اول کامل و درست نباشد، دست از کار نکشید. واقعیت این است که لحن به کار گرفته شده در کلاس به طور مداوم تکامل می‌یابد و این تکیک‌ها می‌توانند فقط در دو، سه یا چهار ماه مؤثر باشند. اگر در همان اول سال لحن مناسب را به کار بگیرید، می‌توانید به ترویج آن ادامه دهید یا خیلی سریع لحنتان را به چیزی که می‌خواهید تغییر دهید. به این ترتیب، شما به معلمی با ویژگی‌های خوب مشهور می‌شوید.

است بخواهند پایداری شما را در مورد قوانین امتحان کنند. شما باید در شروع سال تحصیلی، بعد از اینکه سیاست‌هایتان را بیان می‌کنید و با آن‌ها به توافق می‌رسید، در اجرای آن‌ها استوار و محکم بمانید. برای مثال، اگر قانون دیر آمدن به کلاس کم کردن سه امتیاز از دانش‌آموز است، آن را از همان شروع سال تحصیلی انجام دهید. دو امتیاز کم نکنید به این دلیل که خیلی دیر نشده یا اینکه می‌خواهید به او ارافق کنید. تجدید نظر یا ارافق سیاست خوبی است، اما در شروع سال تحصیلی کار خوبی نیست. پایداری شما بر قوانین در ابتدای سال به شما اعتبار می‌دهد که بعداً بتوانید مهریان و باگذشت باشید. پس در شروع کار آشکار نکنید که در اجرای قوانین نرم هستید.

- آن‌ها مایل‌اند کار کمتری انجام دهند

دانش‌آموزان در اوایل سال تحصیلی کار کمتری انجام می‌دهند تا ببینند چقدر تلاش برای ارزیابی‌های شما لازم دارند. بنابراین، اگر تکالیف آن‌ها کیفیت مورد انتظار شما را نداشت، جا نخوردید. اگر می‌خواهید دانش‌آموزاتتان به جزئیات توجه کنند، باید خلاق‌تر باشید یا به طور کلی سخت‌تر کار کنید. با اولین تکالیف به آن‌ها امتیاز بدهید تا با شگفتی ببینید چگونه به سرعت، تعداد زیادی از آن‌ها، خودشان را با چیزی که شمامی خواهید وفق می‌دهند.

- آن‌ها شما را صدا می‌زنند

گاهی اوقات دانش‌آموزان کمبود تجربه‌ی تدریس شما را با کمبود دانش‌آموزان اشتباه می‌گیرند. آن وقت ممکن است با گستاخی به سراغ شما بیایند. حتی ممکن است در صدا زدن معلم جدیدشان فوق العاده گستاخ باشند. من دانش‌آموزی داشتم که وسط حرفم پرید و گفت: «ین درست نیست. شما اشتباه کرده‌اید.» وقتی با چنین جمله‌ای مواجه می‌شوید، به جای عصبانیت یا از دست دادن آرامش، این مراحل را دنبال کنید:

۱. اگر دانش‌آموزی سوالی را با گستاخی پرسید، او را به خاطر سوالی که پرسیده است سرزنش نکنید، بلکه برای شیوه‌ی پرسش آن سرزنش کنید.

۲. عالمانه برخورد کنید. اگر می‌دانید حق با شماست، سعی کنید فن دیگری را در توضیحاتان به کار بگیرید تا نشان دهید چه کسی کارشناس است. اگر می‌دانید اشتباه از طرف شما بوده، از این لحظه استفاده کنید برای اینکه به دانش‌آموزان یاد بدهید هر کسی ممکن است اشتباه کند و بعد هم راهی برای اصلاح اشتباهاتان پیدا کنید.

۳. شما باید خودتان را رهبر گروه بدانید

این بدين معنا نیست که قدردانی نکنید، احترام نگذارید و با دانش‌آموزان مهریانه رفتار نکنید، بلکه منظور این است که اگر شما خودتان را رهبر گروه ندانید آن‌ها به طور طبیعی به شخص دیگری برای